

DAGSINS MEINING

Føroyingar báðumegin borðið

Tað eru skjótt 15 ár síðani, at føroyska oljutilgongdin varð sett út í kortið. Veruliga byrjanin var undirskrivningin av undirgrundaravtaluni fyrst í 90-unum. Eftir tað gekk tað so slag í slag. Ráðleggingarnevnd varð sett á seta upp karmarnar fyri eini komandi oljutilgongd og sumleiðis fylla teir út. Føroysk oljulóggáva varð sett niður á pappír og farið varð undir at gera fyrstu miðvísu seismisku kanningarnar av føroysku undirgrundini við tí fyrri eygað at kunna bjóða øki út til oljuleiting. Í kjalarvørinum á hesi gongd varð so farið undir torföru samráðingarnar við bretar um at áseta eitt undirgrundarmark. Tá avtala varð gjørd um miðlinju varð av álvara givið grønt ljós fyri eini ítøkiligari tilgongd og vórðu fyrstu leitiloyvini latin í 2000. Í dag skriva vit 2006 og eru vit við enn eitt veggamót, nú vit skulu til at seta borin í basaltið, sum møguliga fjarir føroysku oljuna.

Í øllum hesum útviklinginum hevur tað verið ein greið stóða, at Føroyar og føroyingar skulu hava sum mest bert úr eini oljувинну men eisini tilgongdini til eina veruliga oljувинну. Vit kenna krøvini um keikanting og um at brúka føroyskar vørur og tænarur.

Enn eitt týðandi stig á hesi leið er í víðari merking at kunna brúka føroyska arbeiðsmegi í hesum útviklingi. Tað er so eisini andin í føroysku lóggávuini. Nakað annað er so, hvat bæði oljufelag og myndugleikar vilja og gera. Tað stendur teimum sjálvandi frítt at velja út síni fólk. Tað er tó sera týðningarmikið fyri bæði verandi gongd og framtíðina, skulu Føroyar gerast ein virkin oljufelag, at okkara egnu fólk eru við til at manna störvini á øllum stigum. Men her ikki minst týðandi lyklastorv.

Ti er tað kærkomið at hoyra, at fyrstioðufelagið Statoil í komandi boring á landrunninum leggur seg eftir at seta føroyingar í lyklastorv. Eitt nú siggja vit, at leiðandi boriverkfrøðingurin í sambandi við hesa sera krevjandi og týðandi boring er føroyingur. Eisini hevur felagið sett dugnaligan føroying til at taka sær av øllum tí stóra og krevjandi figgjarliga partinum av virkeminum, nakað, sum fyrr hevur ligið hjá fakfólki í øðrum londum. Hetta má sigast at vera rætta leiðin at ganga, skulu vit gera okkum tankar um at vera við til at mynda og forma eina framtíðar oljувинну. Hóast vit koma 25-30 ár seinni í gongd enn norðmenn, so hava vit tó tann fyrirun at kunna læra av teirra mistøkum og royndum. Tá oljan varð funnin har varð Noreg invaderað av amerikonskum serfrøðingum, sum tóku sær av einum og øllum. Tað er hetta liðið, sum vit í ávisan mun vilja leypa um og heldur beinanvegin lata okkara egnu útbúna fólk sleppa at royna seg - fáa avbjóðingar og kunnu gera sínar egnu royndir.

At føroyingar, sum Statoilstjórin so rámandi segði við Vinnusiðurnar herfyri, koma at sita báðumegin borðið fer at vera ein fyrirunur bæði fyri oljufeløgini og myndugleikarnar. Ti skal tað vera okkara vón, at bæði felag og myndugleikar gera sítt til at ávirka gongdina henda vegin, og tað er so í fyrsta lagi at útbúva okkara egnu fólk til at manna eisini tey týðandi störvini í eini komandi oljувинну. Og eisini her hava oljufeløgini ein týðandi leiklut, tá tey stuðla og lata dyrnar upp fyri fólki um at útbúva seg og royna seg. Alt í alt ein skilagóð tilgongd og vinnarstoða fyri allar partar.

Sosialurin

Ófullfíggað lýsing av skattatrystinum

NIELS JUEL
ARGE
Hoyvik

Tøl eru takksom. Strikemyndir ikki minni. Og tekur ein bara tær fyrirteytirnar við, ið peika rætta vegin, er takksemið nærum óavmarkað. Dømi um hetta eru strikemyndirnar yvir "skattatrystið" seinastu 12 árin, sum landsstýrismaðurin við figgjarlógum, Bárður Nielsen hevði í bløðunum í vikuni. "Endamálið" við strikemyndini var at vísa, at skattatrystið á nakrar útvaldar lönarbólkar var lækkað munandi seinastu tvey árin.

Manglandi og skeivar fyrirteytir

Landsstýrismaðurin gloymdi tó at taka nakrar avgerandi fyrirteytir við í útrokningarnar. Líkt er eis-

ini til, at onkur fyrirteyt ikki er heilt røtt. Manglandi fyrirteytirnar eru tey sosialu gjöldini: Barsilsskipanin, Arbeiðsloysisskipanin og Samhaldsfasti. Skeivu fyrirteytirnar eru miðal kommunuskattaprosentið.

Sosialu gjöldini eru skattir

Socialu gjöldini eru ikki við í útrokningunum, hóast tey eru at líkna við skattir. Gjöldini eru "kravd, og løntakarinn fær ikki tilsvareandi gjald aftur", og tað er í stuttum definisjónin upp á ein inntøskatt. Hækkingin í gjöldunum var 0,62% í 2006. Frá 2,00 í 2005 til 2,62% í 2006.

Vekta miðal kommunuskattaprosent

Landsstýrismaðurin brúkar eitt miðal kommunuskattaprosent upp á 20, men tað er neyvan rætt. Rættari er brúka ta - í mun til fólkatalið í

hvørfjari kommunu - vektaða miðalskattaprosentið. Hetta hækkaði 1,00% frá 2005 til 2006. Úr 19,61 til 20,61%.

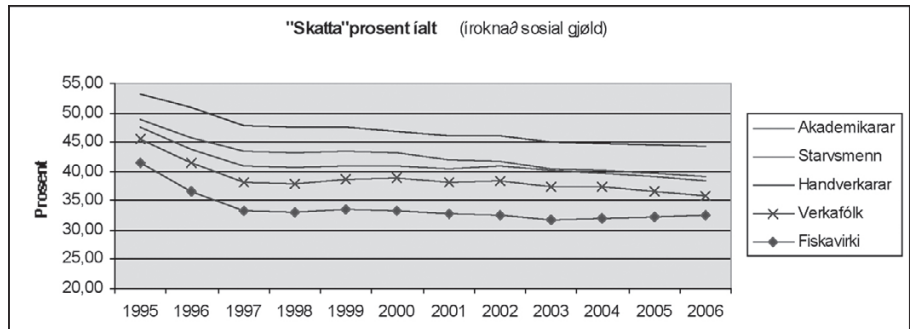
Fiskavirkisskattatrystið hækka

Niðanfyrir sæst sama strikemynd, men nú við sosialum gjöldum og røttum miðalskattaprosentum. Hjá fiskavirkisfólki er talan um eina hækking, meðan at kalla eingin broyting er hjá akademikarum. Hjó starvsmönnum, handverkarum og verkafólki er talan um eina litla lækking í skattatrystinum - treyðugt so, tá man letur 60 mió kr í skattaletta uttan atlit at figgjarlógini annars. Lækkingin er tó langt frá so stór, sum strikemyndin hjá Bárði vil vísur.

Sí grafín

Marginalskattamarkið, lønarhækkingar og avgjöld

Tað er ikki skeivt at arbeiða

Illur???

Sig tína meining í Sosialinum

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Bláðstjóri: Eirikur Lindenskov

eirur@sosialurin.fo

Redaktiónssekreterur:

Inna Tórroos inna@sosialurin.fo

Figgjarleiðari: Tóki Højgaard

toki@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo

Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Finnbjörg Nattestad fennbjorg@sosialurin.fo

Gudny Langaard gudny@sosialurin.fo

Bláðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Snorri Brend snorri@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Terji Nielsen terji@sosialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Liv Højsted Horsdal horsdal@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Terji Nielsen terji@sosialurin.fo

Myndamen:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jens@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Nólsoyar Pálsgeta 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 og boða frá, leygdagur tó frá kl. 11.00-13.00

Uppseting/prent:

Uppseting: Føroyaprent

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevur:

Sp/f Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgöta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Lýsingar

Freistir: Tekstlýsingar Størrí lýsingar Lýsingartorgið Heilsanir

Mánadagsblaðið Mán. kl. 10 Frí. kl. 15 Frí. kl. 12 Frí. kl. 12

Týsdagsblaðið Týs. kl. 10 Mán. kl. 15 Mán. kl. 12 Mán. kl. 12

Mikudagsblaðið Mik. kl. 10 Týs. kl. 15 Týs. kl. 12 Týs. kl. 12

Hósdagsblaðið Hós. kl. 10 Mik. kl. 15 Mik. kl. 12 Mik. kl. 12

Frigggjadsblaðið Frí. kl. 10 Hós. kl. 15 Hós. kl. 12 Hós. kl. 12

Størrí lýsingar, sum nógvar arbeiði stend av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarar er 4mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfar. Innsendar greinar, har blaðleisla-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.

Blaðið verður prentað
mánadag-friggjadag klokkan 14⁰⁰